

## Dôvodová správa

Úrad Košického samosprávneho kraja predkladá „Zmeny v sieti škôl a školských zariadení SR na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja“. Stredná škola je súčasťou vzdelávacieho reťazca medzi základnou a vysokou školou a základnou školou a zamestnávateľom. Z toho dôvodu v prvej časti materiálu sú uvedené informácie týkajúce sa stavu umiestňovania absolventov na trhu práce v KSK. Opodstatnenosť strednej školy na trhu vzdelávania je len v tom prípade, ak je jej školský vzdelávací program v súlade s rozvojom spoločnosti, požiadavkami trhu práce a požiadavkami vysokých škôl prijímajúcich absolventov na ďalšie vzdelávanie. V druhej časti v súlade s vývojom demografickej krivky v SR, jej vývojom v kraji sú navrhnuté zmeny v sieti škôl a školských zariadení tak, aby naďalej na trhu vzdelávania pôsobili efektívne stredné školy so školským vzdelávacím programom, ktorý bude v súlade s požiadavkami trhu práce. Gymnázia tvoria 28,37 % zo stredných škôl zriaďovateľa, čo v skladbe stredných škôl zriaďovateľa považujeme za vyhovujúce.

V období posledných troch rokov od poslednej racionalizácie poklesol počet žiakov na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK celkom cca. o 4000 žiakov.

Pokles spôsobujú okrem demografického vývoja, ktorý je popísaný vyššie aj nekontrolovaný a nekoordinovaný proces zaraďovania súkromných a cirkevných stredných škôl do siete v minulosti, ktoré dnes tvoria často konkurenciu pre naše školy vďaka nedostatočne nastaveným kritériám pre prijímanie žiakov a hodnotenie žiakov počas štúdia. Druhým dôvodom je zvyšujúci sa počet neprospeievajúcich žiakov základných škôl, ktorí končia zákonom stanovenú povinnú dochádzku na základných školách, čím na jednej strane výrazne znižujú počet žiakov stredných škôl, na druhej strane nie sú pripravení pre prax a uplatnenie sa v živote.

Tieto fakty upozorňujú na akútnu potrebu upraviť sieť škôl a školských zariadení tak, aby pri normatívnom financovaní na žiaka stredné školy dokázali reálne uhrádzať výdavky spojené s prevádzkou školy, primeraným odmeňovaním zamestnancov a aspoň v minimálnej miere zabezpečiť rozvojové aktivity s cieľom skvalitňovania podmienok výuky.

Sieť škôl je účelné usporiadanie škôl a školských zariadení na území Košického samosprávneho kraja. Je to systém, ktorý na základe potrieb praxe, záujmu rodičov a žiakov plní funkciu výchovnú a vzdelávaciu, pripravuje mladých ľudí pre život. V rámci tohto funkčného celku každá zmena vyvolaná vnútornými, resp. vonkajšími okolnosťami ovplyvňuje jeho fungovanie. Zníženie počtu organizácií neznamena zhoršenie možností štúdia a kvality vzdelávania, ale optimalizáciu výdavkov, ktorých výška je závislá od počtu žiakov. Táto zmena ovplyvňuje priamo rozpočty všetkých škôl a tým efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov. Výdavky nízko početných a neefektívnych škôl je nutné uhrádzať na úkor perspektívnych škôl, čím sa spomaľuje tempo ich rozvoja a konkurencieschopnosť.

Všetky navrhované zmeny v sieti majú na zreteli v prvom rade skvalitňovanie podmienok pre vzdelávanie žiakov so zohľadnením princípov sociálnosti a odbornosti.

Materiál po jeho prerokovaní na porade predsedu v novembri 2010 bol v čase od 1.12.2010 do 12.1.2011 prerokovaný na dotknutých stredných školách, ktorého sa zúčastnili: OŠ ÚSKK, vedenie strednej školy, zástupcovia Rady školy, rodičov, poslanci KSK a zástupcovia zamestnávateľov. Na týchto stretnutiach boli zúčastnené strany informované o navrhnutých zmenách, ich dôvodoch a dopadoch. Závery s jednotlivých rokovaní sú súčasťou materiálu. Výstupom z týchto rokovaní je aj zníženie počtu navrhovaných opatrení v dvoch prípadoch:

- Opatrenie týkajúce sa SOŠ pôšt a telekomunikácií, Palackého 14 v Košiciach sme nezaradili do materiálu z dôvodu nesúhlasného stanoviska zriaďovateľa SOŠ železničnej, Palackého 14 v Košiciach Krajského školského úradu v Košiciach (príloha).
  - Opatrenie týkajúce sa vyradenia Školského internátu, Jedlíkova 11, Košice ako súčasť SOŠ, Grešákova 1, Košice na základe výstupu z dotazníkového prieskumu ubytovaných žiakov stredných škôl v tomto internáte, kde z celkového počtu 272 žiakov má 272 žiakov záujem o ubytovanie v súčasných priestoroch internátu. Dotazníkový prieskum uskutočnila SOŠ, Grešákova 1, Košice a dotazníky boli doručené zriaďovateľovi 10.1.2011. Vzhľadom k jednoznačne prejavenej vôli zo strany žiakov a ich zákonných zástupcov napriek predpokladaným úsporám a lepšej dostupnosti školy a internátu sme uvedené opatrenie nezaradili do materiálu.
- V ostatných prípadoch sú opatrenia pôvodné, resp. upravené a zaradené do materiálu s tým, že celkový počet škôl, ktorých sa tieto opatrenia týkajú:
- Celkový počet 23 škôl a školských zariadení, z toho vyradiť zo siete navrhujeme 9 škôl a 2 školské zariadenia. Celková minimálna ročná úspora pri aktualizovanom návrhu je vyčíslená na 1,355 mil. €.
- Materiál bol prerokovaný na všetkých komisiách Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja a bol doporučený na prerokovanie a schválenie na 8. zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja dňa 21.2.2011.

Spracovali: RNDr. Viera Juríková  
Ing. Marcel Eperješi